

Vart är vi på väg?

MÖJLIGHETEN ATT FÖRFLYTTA både människor och varor är en av de bakomliggande drivkrafterna till dagens välbefinnande. Det är tyvärr också en drivkraft bakom den globala uppvärmningen. Ska vi behålla välbefinnandet utan att uppvärmningen helt går över styr så är goda råd dyra. Vi måste helt enkelt ställa om under en tidsperiod som klart är kortare än en bils livstid.

ATTITYDFÖRÄNDRINGEN och omställningen bland företag som erbjuder tunga transporter är mycket snabbare och mer märkbar än bland privatbilismen. Alltransport (vars ordförande Meta Ryderstedt porträtteras i detta nummer av Affärstaden) är ett företag som går före. De gör det både för att de tror att detta är helt vitalt för vår överlevnad, men också för att ligga i framkant vad gäller kundkrav. I slutet av mars skrev Alltransports vd Henrik Åkerström under en utmaning från Fossilfritt Sverige att vara fossilfria senast 2030. I själva verket kommer Alltransport att vara helt fossilfria inom några år. Liksom flera andra åkerier i Östergötland (till exempel Emanuelssons transport, Helgenäs transporter och Renall som redan kör fossilfritt). Linköpings kommun bidrar genom att ställa krav på 100% fossilfrihet i kommunens varutransporter. GDL vann upphandlingen och kommer att utföra alla kommunens transporter på el och biogas. Transporterna samordnas dessutom vilket halverar antalet transporter som kommunens inköp orsakar.

PÅ PRIVATSIDAN SER DET dystrare ut. Under 2016 registrerades nästan 400 000 nya personbilar. Av dessa var ungefär 16,5% klassade som miljöbilar. Man undrar i sitt stilla sinne – hur tänkte vi nu? Den globala uppvärmningen håller på att ta en ände med förskräckelse och samtidigt är det mindre än en femtedel av bilköpare som funderar över vad som är vettigt med tanke på att bilen kommer att rulla på vägarna de närmaste 15 åren? Uppenbarligen kan man inte förvänta sig

att folk ska agera självmant, utan det krävs tuffa styrmedel. Bonus-malus förslaget som kom här om veckan är ett steg i rätt riktning. När jag såg bonus siffrorna för tex biogasbilar kände jag mig lite nedstämd. Tycker att dessa borde premieras mycket mer med tanke på den samhällsnytta biogasen ger. Men när jag lade samman skillnaden för en familjebil med biogasbilens bonus och malusen på en dieseldriven bil så insåg jag att det faktiskt kan rita om kartan för fordonsbranschen.

ETT TRICK FÖR ATT få ner utsläppen från privatbilar är förstås att de används i mindre utsträckning. Jag tror att en nyckelfaktor för att få stadsbor att ställa bilen skulle vara en helt nytänkande infrastruktur för elcyklar. Elyckeln har fördelen att den är mindre jobbig att trampa än en vanlig cykel, det går lite fortare att ta sig fram, men den går fortfarande att köra på vägar där man inte får köra bil. Idag finns det dock två hinder – dels saknas infrastruktur för laddning och bra möjligheter att låsa fast den (inklusive batteriet) och dels är det dyrt att köpa elcykel. Det första problemet måste kommunerna ta tag i. Det kan vara ett viktigt steg mot koldioxidneutralitet eller hur man nu definierat klimatmålet i kommunen. När det gäller priset så tror jag att hyrsystem kan fylla en viktig funktion, men också att företagen börjar införa förmånscyklar. Tänk om alla anställda fick möjlighet att få en leasad elcykel som löneförmån istället för tjänstebil? Det här är kanske något som facket skulle kunna ta tag i som en del av löneförhandlingarna? Någon gång ska väl vara den första att ta med en klimatfrämjande åtgärd när man ser över de nationella avtalen?

JAG HOPPAS ATT BILEN kommer att kännas hoppöst passé om 15-20 år – men det kommer bara ske om något annat kommer i dess ställe. En viktig pusselbit, med kanske högst prioritet för de som bor utanför stadskärnorna, är en ny sorts kollektivtrafik. Det är dags att vi tänker helt om! Det där med stora bussar med plats för 70 pers funkar

säkert jättebra när stora grupper ska forslas från A till B och alla vill åka samma tid för att skolan börjar just 08.10. Men resten av dygnet är det svårt att fylla transporterna. Lågt nyttjande leder till att man drar in avgångar och busslinjer, vilket i sin tur gör att folk inte ser kollektivtrafik som ett vettigt alternativ – det går ju för få bussar. En ond cirkel alltså. Tänk om Östgötatrafiken istället kunde vara lite wild and crazy! Testa små fordon som går hela tiden längs de större vägarna, med möjlighet till hämtning på avlägsna platser efter beställning. På sikt kan dessa förstås vara självkörande fordon, men innan tekniken kommit så långt, så får vi väl ha människor som kör. En annan spännande möjlighet vore att använda regionens järnvägsspår till mindre fordonsenheter som kan vara självkörande och på så vis få till kostnadseffektiva lösningar. Vad vet jag – hur lösningarna exakt ska se ut är jag fel person att avgöra, men att det måste till något nytt – det vet jag!

JAG SKULLE VILJA se högtflygande och vilda visioner från Östgötatrafiken och andra kollektivtrafikbolag! Berätta – hur ser ni på framtiden? Hur ska folk transporteras på ett tidseffektivt, smart och miljövänligt sätt? Ser fram emot er återkoppling! ■

MALIN FORSGREN
Verksamhetsansvarig,
Cleantech Östergötland

Ta chansen att etablera dig i Vallastaden

Nu är det snart klart, vårt fina kontorshus i Vallastaden. Här har du chansen att utforma din lokal så att den passar dig. Från 10 kvadrat till ett helt eget plan. Behöver du inte ha en egen lokal - bara en plats med tillgång till fina gemensamma utrymmen? Vi löser det.

sanktkors.se

SANKTKORS